

Pamětní kniha obce Svídnice

Zapsal František Roušavý

Popis obce

Svídnice leží při okresní silnici Kostelec nad Orlicí - Choceň, vzdálena od Kostelce 5.5km na jihovýchod. Částí katastrální a politické obce svídnické je osada Suchá Rybná, která leží 1.5km od Svídnice na severovýchod. Svídnice měla v roce 1929, 69 popisných čísel a Suchá Rybná 18 popisných čísel. Dohromady pak 420 obyvatelů, náboženského vyznání převážně římskokatolického. Severní část obce se táhne v nadmořské výšce 336m. V návsi je pěkně upravený rybníček. Na jihovýchod od Svídnice stojí při silnici památná borovice, nápadná trojúhelníkovým tvarem, jejíž vršek je suchý. Strom ten obestřel lid rozmanitými pověstmi.

Vyrostla prý ze semene přivezeného jakýmsi rytířem za doby výprav křižáckých do Svaté země. Borovici lid považuje za věštický strom. Až jednou její vršek zvadne, tenkrát podle jedněch zmizí město Kostelec, podle druhých, bude prý konec světa. Konečně třetí podání praví, že za časů hrozné války v Čechách, až bude nejhůře, sejde prý se pod borovicí sedm králů, poobědvají zde a bude na světě zas dobře.

Obec Svídnice náleží k hejtmanství rychnovskému nad Kněžnou, příslušný soud a berní úřad je v Kostelci nad Orlicí, poštovní úřad v Chlenech, železniční stanice Kostelec nad Orlicí. Přiškolená je Svídnice do Chlen, osada Suchá Rybná do Kostelecké Lhoty. Kolaturou patří do Chlen.

Obyvatelstvo se živí převážně zemědělstvím a jen malá část obyvatelstva odchází do Kostelce nad Orlicí, kde je zaměstnána v průmyslových podnicích. Jak ve Svídnici tak i v Suché Rybné je sbor dobrovolných hasičů. Obec má dvě veřejné knihovny. Dále je v obci "Spořitelní a záložní spolek" a "Elektrárenské družstvo". V poslední době zřízena CPO (Civilní protiletectká ochrana).

Ve Svídnici jsou dva hostince a sice v číslech 19 a 60. Občanstvo obce Svídnice podporuje vydatně všechny kulturní podniky v okolí.

Nejstarší události až do světové války.

Ve starých panských archivech, jež jsou jedinými dokumenty z nichž mohou býti paměti obce čerpány, dočteme se o obci Svídnici velmi málo zpráv, poněvadž tato nebyla sídlem žádného panstva, neměla tvrze ani dvora a nebyla svojí polohou na žádné obchodní stezce.

Od dávných dob až do 10.ho století patřilo celé toto lesnaté pomezí (tedy i Svídnice) Slavníkovcům, jejichž pomezními hrady byla Litomyšl

a Kladsko. Po jejich vyvraždění r.996 vládli v tomto kraji Vršovci a když i ti r.1108 byli vyhlazeni, přicházejí Hrabišici, z nichž Kojata r.1227 ve své závěti se zmiňuje o panství Potštejn s vesnicí "Svídnic". Až do r.1278 byla vůkolní krajina mnoho mýtěna a Němci osazována a založen hrad, jemuž bylo dáno jméno "Potešstein". Osazování se dělo tím způsobem, že půda byla rozdělena a osaditel musel za obdrženou půdu z části konati různé druhy práce (robotovat) a z části musel platit úrok. Ten, kdo osadu rozdělil, dostal odměnou určitý lán, třeba jen na určitou dobu (na lhůtu), což velmi svědčí o pozemcích zvané "Lhotka" jež patřily k Čís.19.

Ve druhé polovici 13. století patřila Svídnic ke zboží lupičů na Žampachu. Ke konci 13. století patřila Svídnic již zase ke hradu Potštejnu. Tehdáž svídničtí osadníci též pracovali na přestavbě tohoto hradu.

Ve století 14. a sice dne 21. ledna 1342 postupují Čeněk a Ježek z Potštejna Svídnic a Lhotku své matce. K tomu pak 20 hřiven stříbra po 64 gr. ročního platu z lánu jmenovaných obcí.

Roku 1395 patřila již Svídnic kolaturou do Chlen, kde po smrti faráře Mikuláše, byl jmenován farářem Mikuláš z kláštera sv. Prokopa, řádu sv. Benedikta. O náboženském a národním hnutí tohoto kraje svědčí, že r.1410 Mikeš z Potštejna se přimlouvá u papeže, aby zrušil rozkaz páliť Viklefovy knihy a aby dovolil kázati v kapli Betlémské. Doslavici, kteří na Potštejně vládli přivěsili r.1415 ku stížným listům proti upálení mistra Jana Husa pečetě, což obě svědčí o tom, že jejich poddaní též náleželi k husitství.

Roku 1556 koupil Potštejn i se Svídnicí Arnošt falckrabě rýnský a již r.1558 v neděli před sv. Tomášem prodal celé zboží i se Svídnicí Václavu Hrzánu z Harasova. Za panování tohoto rodu bylo mnoho lesů vypáleno a zděláno na pole a louky. Roku 1611 byl postaven v Kostelci první zámeček "Dvoreček". Od té doby byli svídničtí povinni robotou panství kosteleckému a přidělení byli ke dvoru Forberku. Kateřina z Harasova, která žila nákladným životem úplně schudla, provdala se za Kaplíře ze Sulevic a prodala celé panství kostelecké i se Svídnicí roku 1627 Kašparu Grambovi. Za jeho vlády i za vlády jeho následníků bylo v kraji jezuity násilím šířeno náboženství katolické. Sochy z pískového kamene v polích u Kostelce n. Orl., u dvora Forberka, Přestavlk, Krchleb a j. pocházejí z těchto dob. V této době bylo ve Svídnic 18 poddaných, kteří měli koně, s nimiž museli vykonávati robotu. Ve Svídnic to byla tato popisná čísla : 1, 2, 7, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 39, 42; v Suché Rybné pop. čísla 4, 6, 8, 10, 12. K těmto číslům náležela veškerá půda. Stálého platu měli 24 kop. 22 gr. Odváděli 83 slepic, 260 vajec, 52 měř. ovsu; roboty při orání a vláčení vykonávali 40 dní - o žních 94 dní a 41 kop. dávky za robotu. Poddaní ze Suché Rybné mimo to museli odvážeti seno z kosteleckých luk do Potštejna.

Ve válkách se Švédy byla Svídnic švédským vojskem vydrancována,

některé jiné osady zmizeli úplně. Poddaní byli nejvíce utiskováni za vlády rodu z Hustiřan; za jednoho z jmenovaného rodu se provdala Františka Magdaléna Anna Grambová. František Karel Záruba byl pán velmi nábožný, pokračoval v díle reformačním a založil v Kostelci n. Orlicí kostel sv. Anny. Jeho syn zaváděl na panství němčinu, která se na velkostatku udržela až do světové války. Jeho dcera, která byla provdána za hraběte Cavrianiho, koupila 1762 Přestavlky od Johanky Rousové z Lipska.

Roku 1772 zemřelo mnoho lidí nemocemi z hladu, takže proti 6 novorozeným bylo ve Svídnici 42 úmrtí.

Roku 1796 Jan Antonín a Jan Václav Cavrianiové prodali celé panství i se Svídnicí knížeti Josefu Kinskému v Chocni. Učinili tak pod dojmem následníku velikého požáru v Kostelci n. Orl., který zničil zámek a 100 stavení. Požár zavinila mladá hrabata při střelení vrabců. Robotu byla rodem Kinsk. relutována r.1796 a ročním kontraktem byla tato úmluva s poddanými obnovována a mohla být oboustranně vypovězena. Dle této smlouvy byli svídničtí celé řady práce povinni na poli konati, ale za plat. Za zorání měrice dostali 20 kr., za odvezení 1 vozu hnoje 3 - 5 kr., za odvoz obilí od mandele 3 kr., za fůru sena 18 - 30 kr., za sáh tvrdého dříví 1 zlatý. Museli také být pohotově, dáti i v jiných případech povoz za 30 kr. denně. Ruční robotu u chalupníka a podruha musela býti in natura provedena. Dominikální majetek (panský majetek) ve Svídnici byl: polí a rybníků 14 jiter 510 sáhů, luk a u Brodce 765 sáhů. Majetek rustikální (poddanský) byl: 289 jiter polí, 45 jiter 835 sáhů luk, 6 jiter 1488 sáhů zahrad, 57 jiter 632 sáhů pastvisek, 134 jiter 375 sáhů lesa. Celkem 583 jiter 895 sáhů. V pachtu měli zemědělstí dělníci tyto výměry a sice od dvora Forberka: Jos. Sejkora 1 měř., Stehlík 3 měř., Jetleb 1 měř., Sedláček 2 měř., Písecký 1 měř., Kašpar 1 měř., Mikuláš Marek 1 měř., hajný velkostatku 1 měř. (bydlil v Brumbárově čp. 44; stavení vyhořelo 1904), Jan Stehlík 4 měř., Jos. Bednář, kovář v čp. 16. měl v pachtu louku u "Pobočníka" o výměře 6 měř. Koní bylo v obci 28, krav 40, volů 4. Další povinnosti poddaných byly: Svídnice s Rybnou platily gruntovních úroků 58 z/ 18 kr., potažní povinnost Svídnice byla 7 zl. 24 kr., Suché Rybné 2 zl. 36 kr. a tak zvaný "Federzins" celá obec 4 zl. 16 kr. a kovářský poplatek ze Svídnice 8 zl. Celkem byli povinni Svídničtí konati 1794 potažních dnů párových, od sv. Jana do sv. Václava 143 dnů ručních - relutováno na 367 zl. 38 kr. K tomu ještě přídalkové dny s potahy, kterých bylo 253, za které se platilo 16 kr. Celková povinnost chalupníků, domkářů a podruhů byla roční roboty 1871 dní. Děkanovi kosteleckému (i učiteli kosteleckému) se odvádělo ročně 14 měř. a 3 věrtele žita, 14 měř. a 3 věrtele ovsa, 1-2 koláče a z jedné krávy místo másla 2 zl. 2 kr. V tehdejší době byly ve Svídnici dva rybníky. Horní rybník měřil 37 měř., dolní 24 měř.

V roce 1821 o žních a 30.listopadu nadělala vichřice mnoho škod. Bernard Guth, úředník panství kosteleckého napsal r. 1827 o Svídnici

toto: Svídnice leží v údolí a má v tomto roce 54 domků a 313 katol. duší. Patří celá k panství kosteleckému. Půda je dobrá, zvláště když mnoho neprší a vhodná k pěstění pšenice. Obyvatelé zabývají se i pěstěním lnu. Luk má vesnice málo a ta, co pod vesnicí jsou, jsou bažinatá a seno z nich se hodí pouze pro koně. Lesní hospodářství je dobré a dříví z lesů postačí nejen k topení, ale i k dopravování na stavby a pálení. K svídnickému rychtářství Suchá Rybná o 15 staveních a 91 katol. duších. Svídnice je přiškolená do Chlen. Do kostela chodí věřící též do Chlen, kteráž to fara byla dříve expoziturou fary kostelecké a mše sloužena byla jednou za tři neděle. Obec má vlastní opukový lom.

Roku 1828 platili Svídníční daně 945 zl. 7 kr. a na pražskou nemocnici 48 kr., nedoplatek z r. 1826. Na porodní babičku platila Svídnice 21 zl. 53+1/2 kr.

Roku 1833 nadělala vichřice rovněž mnoho škod. Na poli Jos. Šedy čp. 19 stál dřevěný kříž, který byl r. 1834 nahrazen kamenným, nebylo však pamatováno na udržování. Roku 1836 vyhořel ve Svídnicí p. Jindrásek a žádal na vrchnosti slevu daní, ale direktor panství jeho nedoporučil, uváděje jeho zámožnost.

Od roku 1760 do roku 1837 bylo postaveno ve Svídnicí 18 nových stavení.

Roku 1838 nechtěli svídníční robotu více vykonávat a žádali, aby tuto mohli dle smlouvy zaplatiti, což jim povoleno nebylo. Dne 19. srpna 1855 nařizuje hrabě Kinský, aby vojenskému vysloužilci Josefu Balousovi pro neschopnost k výdělku vydány byly 4 mírky hrachu, 4 mírky žita a 4 mírky ječmene.

Dne 7. prosince 1855 vyplaceno na prosbu Josefa Roušavého za příčinou jeho nemoci a neschopnosti k výdělku z důchodu velkostatku 1 zl.

Šenkýři byli povinni bráti pivo z vrchnostenského pivovaru a tak šenkýř svídnický dluhoval za pivo r. 1864 339 zl. 70 kr. a za kořalku 23 zl. 52 kr.

Silnice obcí vedoucí byla postavena roku 1846 robotou. Dřívější cesta k Chocni vedla od Koryt k rybníkům a k Horkám. Po zrušení roboty r. 1848 následkem špatné konjunktury pro zemědělství v bývalé říši Rakousko - Uherské, jakož i následkem nízké úrovně zemědělského obyvatelstva, prodělávalo zemědělství těžké doby, následkem čehož byly dosavadní usedlosti rozprodávány, čímž se dostalo půdy i ostatnímu obyvatelstvu a tak vznikly menší hospodářské živnosti. Půda toho času byla obtížná a bylo jí stále dle libosti ke koupi. Roku 1881 byl založen ve Svídnicí sbor dobrovolných hasičů. Téhož roku vyhořelo ve Svídnicí stavení čp. 19.

Platy dělnictva až do roku 1890 byly tyto: kočí ročně 30 zl., služka 25 zl., zemědělský dělník denně 30 kr., tovární dělník 50 kr.- 1 zl. Pracovní doba v továrnách byla 12 hodin. Výživou obyvatelstva byla hlavně zelenina, ovoce, různé vařivo a chléb. V této době se velmi

rozmohlo požívání alkoholu. Kořalky čisté se vyčepovalo asi 200 hl. ročně. Úrodnost půdy a její obhospodařování lze poznati z tohoto příkladu: František Kotyza, majitel hospodářství čp. 19 a hostince sklídl při svém 270 mírovém hospodářství 7.5 hl pšenice, což ale ještě působilo obdiv. V té době se při kartách a kořalce vysedávalo celé noci a pračky byly častým zjevem. Nelze se diviti, že za takových poměrů hospodářství upadalo. V těch časech se dařilo pěstování lnu, jenž byl třen ve společné tírně po domácku v nynějším čp. 24 dosud zvaném "Pazderna". V těch dobách až do let 1890 byli starostové obce lidé nevzdělaní a negramotní, kteří o obec vůbec nedbali, spíše svého postavení využívali ke svému prospěchu – konšelé a radní nevyjímaje. Teprve volbou Jana Marka r. 1890 dostalo se obci prvního pečlivého starosty, což dalšími bylo stupňováno a obec byla poznenáhlu zvelebována. Ačkoliv zavedením rovného hlasovacího práva vznikali v obci časté politické rozbroje, ve Svídnici se vždy všechny strany přátelsky snášely.

V letech 1901 - 1903 byla provedena regulace potoka Brodce. Roku 1901 vyhořelo ve Svídnici stavení čp. 40. Požár byl způsoben bleskem.

V roce 1903 byla postavena silnice do Suché Rybné nákladem obce a okresu. Téhož roku vyhořela stavení ve Svídnici čp. 44 a 58. V roce 1904 byl založen v Suché Rybné sbor dobrovolných hasičů. V roce 1905 vyhořelo ve Svídnici stavení čp. 48.

V roce 1907 byla ve Svídnici založena "Republikánská strana zemědělského lidu a Domovina".

Roku 1908 byla postavena telefonní síť, probíhající obcí. Před vypuknutím světové války nacházel značný počet obyvatelstva obživu v průmyslových závodech v Kostelci nad Orlicí, hlavně v koželužně firmy Sejkora, která po válce zanikla, neboť továrník Josef Sejkora přišel o všechny majetek. Část obyvatelstva byla též zaměstnána v cukrovaru a v cihelně v Kostelci nad Orlicí.

Roku 1914 dne 20. června byla postižena část obce, hlavně pozemky zvané "Na sadkách" a "Na pustým" krupobitím, takže úroda v těch místech byla úplně zničena.

Svídnice za světové války.

Světová válka, jejíž vypovězení dne 26. července 1914, právě o pouti v poledne způsobilo velké zděšení, vyžádala si též 9 obětí na životech: Vavruška Josef z čp. 58 byl zraněn a zemřel v nemocnici. Kabašta Josef z čp. 24 padl na italské frontě. Krška František z čp. 26 byv kopnut koněm zemřel v nemocnici. Merta František z čp. 28 je neznámý co sluha lékaře na ruské frontě. Kristejn Josef z čp. 34 zemřel na italské frontě. Kozel František z čp. 21 byl zastřelen při pití vody na ruské frontě. Jiroušek Josef z čp. 21 padl a Myšák Antonín neznámý při ústupu na italské frontě. Řehák František Suchá Rybná z čp. 2 padl.

Celkem bylo z obce odvedeno 96 mužů, z nichž osvobozeno pro nepostradatelnost 28.

Stav dobytka před válkou a po válce byl následující:

<i>Druh dobytka</i>	<i>Před válkou</i>	<i>Po válce</i>
dobytka hovězího	312 kusů	203 kusy
dobytka vepřového	163 kusů	82 kusy
koní	32 kusů	22 kusy
koz	56 kusů	96 kusů

Rekvizice dobytka:

V roce 1916	22 kusy
" 1917	82 kusy
" 1918	133 kusy
" 1919	38 kusů

Rekvírována byla telata od 1 roku. Nucená rekvizice k dodání krávy se nevyskytla.

Rekvizice obilí, brambor a píce:

<i>Druh obilí</i>	<i>Rok</i>				
	<i>1915</i>	<i>1916</i>	<i>1917</i>	<i>1918</i>	<i>1919</i>
pšenice	108 q	16 q	136 q	300 q	240 q
žito	120 q	140 q	158 q	450 q	300 q
ječmene	10 q	15 q	19 q	50 q	30 q
oves	30 q	40 q	47 q	250 q	60 q
brambory	0 q	0 q	948 q	600 q	512 q
seno	0 q	0 q	40 q	80 q	0 q
sláma	0 q	0 q	20 q	40 q	0 q

Při rekvizicích byli jako předsedové pp. profesoři, úředníci, učitelé a kněží. Učitelé a kněží byli funkcí zbaveni, neboť se neosvědčili při

vydírání lidí.

Zato někteří úředníci a pp. profesori se činili tak, že jim funkce byly ponechány. Ve Svídnici je ve smutné paměti profesor z rychnovského gymnasia Baumruk a jeho kolega, jemuž bylo dáno jméno Bauerschrekr t.j. postrach sedláků.

Zásoby byly schovávány, což se ovšem neobešlo bez různých dobrodružství. Rekvizice byly prováděny za asistence vojáků, kteří namnoze byli zavšiveni, ke službě neschopni. Byli rádi, když dostali najíst a zakouřit. Jak shora vidno, nebyly rekvizice předepisovány velké, ale nebylo je možno dodati, poněvadž se vše dostalo jen výměnou. Za obilí se muselo kupovati, takže na rekvizice nezbyvalo. Též dobytek, jehož ceny rekvizicemi byly nízké, byl pod rukou prodáván (hlavně telata) za cenu vyšší, čímž se objevil pak jeho nedostatek. Na práci bylo v obci 8 ruských zajatců a mimo toho bylo snadno získati na práci ruského utečence ze zajateckého tábora.

Rok 1918

Nadešel den 28. října 1918. V tento den se roznesla toužebně očekávaná zpráva, že světová válka je skončena. Zpráva se nesla od úst k ústům a nadšení nebralo konce, když vešlo ve známost zřízení samostatného česko – slovenského státu. Lidé zanechávali práce, po celé obci vlály prapory, bylo vyzváněno. Školní mládež vyzdobena trikolorou, procházela v řadách po obci, v rukou třímajíc rozsvícené lampiony a zpívajíc národní písně. I dospělí si připínali na kabát trikoloru s nadějí na lepší život ve svobodné vlasti. Odevšad bylo slyšeti zvuky hudby a hlasy zvonů.

Rekvizice ustávaly, také zásobování se zlepšilo. Chleбенky, cukřenky a jiné lístky, které byly dány na oběhu za Rakouska na něž se zpravidla dostalo málo nebo nic, byly zrušeny a nastalo volné zásobování.

Na všech osm válečných půjček, jež po dobu trvání války byly vypsány, upsala obec celkem velmi málo – pouhých 1.900 K., ač bylo od c. k. úřadů silně na obec apelováno. Jednotlivci, zejména ti, kteří byly osvobozeni na základě svého zaměstnání od vojenské služby, musili upisovat víc, jinak by jejich osvobození byly zrušeno. Půjčky po válce zhodnotila republika 40% ty.

Rok 1919 – 1922

Po válce se všude projevovala snaha o zlepšení hospodářských poměrů. Také velmi slušné ceny hospodářských plodin byly příčinou, že stav zemědělský se povznesl jako nikdy dosud. Za q pšenice a žita se platilo 400 Kč., za q ječmene 350 Kč., za q ovsa 300 Kč. Kg vepřového dobytka byl až za 20 Kč., kg hovězího dobytka až za 15 Kč. Ceny ovšem

po dvou letech počaly klesati, neboť se projevil nadbytek jak dobydka vepřového tak i hovězího. Roku 1919 osada Suchá Rybná podala žádost, aby se stala samostatnou obcí. Žádost však byla zemským výborem zamítnuta s ohledem na malou rozlohu obce.

Rok 1923

V tomto roce byly provedeny nové obecní volby, první za republiky. Zvoleni byli: starostou J. Petrlák č. 30., náměstkem V. Jindrásek č. 39., členy zastupitelstva J. Hýbl č. 37., J. Vacek č. 42., R. Kaplan č. 9., A. Kronovetr č. 55., J. Macholda č. 1., J. Brandejs č. 47., K. Starý č. 12., J. Kašpar č. 13. a J. Rykrt č. 9. a V. Žabokrtský za Suchou Rybnou. Nové zastupitelstvo se snažilo o úpravu obce a započalo s kanalisací v horní části obce.

Dne 15. srpna nadělala velká vichřice, trvající celou hodinu, velké škody na polích, zahradách a lesích. Celé plochy lesa byly místy vyvráceny a zpřeráženy. Telefonní a telegrafní vedení bylo místy zničeno.

Rok 1924

Toho roku byly zabrány státem velkostatky a dány do přidělu jednotlivcům, při čemž bylo přiděleno pro obec celkem 30 ha 97 a pozemků.

Pole: Na Lhotkách od statku Markova, jenž přidělem získal jiné 4 ha, od dvora Přestavky 4 58 ha a u dvora Forberka 14 ha. Celkem 22 58 ha polí.

Louky: Od dvora Forberka 3 40 ha ve Svídnici a 0 50 ha ve Lhotě Kostelecké v bažantnici a 4 49 ha u Plchovic od panství choceňského. Celkem 8 39 ha luk.

Jednotlivci obdrželi následující přiděl: A. Kronovetr č. 55.- 0 60 ha luk, F. Doležal č. 4.- 1 20 ha polí a luk, Ant. Brandejsová č. 5.- 0 95 ha polí a luk, V. Zezulka č. 48.- 1 05 ha polí a luk, V. Drhlík č. 49.- 1 ha polí a luk, F. Dolana č. 14.- 0 24 ha luk, J. Bednář č. 16.- 0 40 ha luk, J. Kozel č. 21.- 0 20 ha luk, F. Tomeš č. 29.- 0 35 ha luk, J. Kameník č. 23.- 0 93 ha polí a luk, A. Kovaříček č. 25.- 1 09 ha polí a luk, K. Bednář č. 66.- 2 05 ha polí a luk, F. Šklíba č. 27.- 0 20 ha luk, J. Bednář č. 45.- 1 40 ha polí a luk, J. Kašpar č. 32.- 1 15 ha polí a luk, J. Marek č. 33.- 0 90 ha polí a luk, J. Hýbl č. 37.- 2 15 ha polí a luk, F. Dostál č. 15.- 0 30 ha luk, F. Myšák č. 52.- 1 24 ha polí a luk, J. Brandejs - 1 15 ha polí a luk, J. Hudousek - 1 30 ha polí a luk, J. Michalec č. 43.- 1 50 ha polí a luk, J. Klec č. 10.- 75 ha polí a luk, A. Matějús č. 26.- 0 90 ha polí a luk, J. Vacek - 0 50 ha luk, F. Bednář č. 65.- 0 60 ha luk.

Osada Suchá Rybná obdržela přiděl u dvora Forberka u stráně a

louky pod strání.

Mnoho drobných zemědělců o příděl nežádalo, ačkoliv ceny byly poměrně nízké.

Mnozí se koupí přídělů zadlužili, ale nutno vyzvednouti, že přídělem půdy stali se mnozí majitelé výživou nezávislími na průmyslu, který byl v té době v úpadku.

Rok 1925 – 1928

Roku 1925 zažádala obec Vychodočeskou elektrárnu v Hradci Králové o vypracování elektrisačního projektu, který byl roku 1927 obci dodán ve výši 150 000 Kč. Obec věnovala na projekt 45 000 Kč a platila úrok z vypůjčených peněz, než byla vyplacena státní subvence, která byla státem vyplacena roku 1929 ve výši 50 000 Kč. Roku 1928 byla elektrika v obci zavedena. Od zájemníků bylo dle podílů na zavedení zapláceno 55 000 Kč.

Toho roku byla též v obci založena Kampelička a umístěna v hostinci p. Josefa Šedy č. 19.

Rok 1929

Roku 1929 byl zaveden v obci telefon s hovornou u p. Václava Vídeňského, hostinského čp. 60.

Toho roku byla velmi tuhá zima, jež se stupňovala od prosince roku 1928 až do února 1929. Byl zaznamenán největší mráz -40 C. Mnoho ovocného stromoví pomrzlo, celé aleje švestek a třešní byly vykáceny. Také ostatních stromů ubylo a během dalších let následkem velkých mrazů hodně zahynulo.

Dne 4. července řádila v obci zase velká vichřice, jež natropila velkých škod na staveních, sadech, lesích i polích. Karlu Kabaštovi čp. 59. vichřice úplně rozházela stodolu.

Rok 1930

Dne 15. července 1930 zemřel zasloužilý starosta obce Jan Petrlák. V doplňovací volbě byl zvolen starostou obce Václav Jindrásek čp. 39.

Toho roku byla zavedena pravidelná autobusová linka Kostelec n. Orl. - Choceň.

Téhož roku vyhořel hostinec p. Václava Vídeňského čp. 60. Jmenovaný postavil nový hostinec s prostorným sálem.

Dne 23. listopadu byla obec znovu postižena vichřicí, jež natropila na stromoví, zvláště v lesích velkých škod.

Rok 1931

Roku 1931 podala obec žádost o odškolení obce, jež nebyla vůbec vyřízena s ohledem na nově připravovaný zákon o újezdních školách měšťanských.

Dne 4. července byla postižena osada Suchá Rybná a pozemky na Žďářích a u Bukoviny krupobitím, jímž byla úroda zničena místy až na 100%. Postiženým se dostalo podpory od státu a země ve výši až 5 000 Kč k odebrání krmiva a osiva od rolnického družstva a k tomu byl hrazen po dobu 5 roků úrok ze zápůjček ve výši 3% z obnosu od 2 000 - 5 000 Kč.

V tomto roce byly provedeny obecní volby, v nichž zvolen za starostu Jan Vašátko, chalupník č. 8. Za členy zastupitelstva byli zvoleni: Jos. Hýbl č. 38., Frant. Křišťoufek č. 11., Jar. Petrlák č. 30., Václav Jindrásek č. 39., Karel Myšák č. 17., Jos. Vacek č. 42., Josef Michalec č. 43., Jos. Kašpar č. 13., Jos. Hudousek č. 40., Václav Zemman č. 3. a Fr. Mazura č. 4. oba ze Suché Rybné.

Rok 1932 – 1936

Roku 1932 byla vystavěna silnice přes Lípovou stráň od Suché Rybné k nádraží, čímž umožněno občanstvu pohodlnější a kratší spojení s nádražím a Rolnickými podniky v Kostelci n. Orlicí.

Roku 1933 a sice dne 30. dubna byla postižena část obce krupobitím a to na pozemcích zvané "U kříže", kdež byla směrem ke spodní části "Žďárům" úroda zničena až na 100%. Katastrofu osobně shlédl tehdejší ministerský předseda František Udržal. Občané, postižení katastrofou, obdrželi podporu a náhradu daně pozemkové. Toho roku byl nucen vzdáti se z důvodů finančních úřadu starosty obce po dvouletém úřadování Jan Vašátko a prodal chalupu, uchýlil se zbytkem jmění někam na Moravu. V doplňovací volbě byl zvolen starostou obce Jaroslav Petrlák č. 30. Toho roku byl vystaven Švehlův dům (Kampelička) nákladem 32 000 Kč a je majetkem osady Svídnice.

Roku 1934 vyhořel domek čp. 59. patřící Karlu Kabaštovi, jenž pojistkou a podporou občanstva si znovu postavil.

V létech 1935 a 1936 se v obci nic pozoruhodného nepříhodilo.

Rok 1937

Roku 1937 byla na popud úřadů v obci založena civilní protiletectká ochrana. (C.P.O.), jejímž velitelem se stal Václav Jindrásek čp. 39.

Toho roku byl upraven v návsi rybníček za 11 000 Kč. a provedena kanalisace ve střední části obce.

Toho roku ve středu před posvícením dne 26. září byl v polích "U lipky" vypátrán volně pobíhající divoký kanec. Poněvadž si na něho

svídníční střelci netroufali, byli povoláni velkostatkář Bedřich Kinský z Kostelce n. Orlicí a nadlesní Jiří Truhlář z Přestavlk, kteří přišli s kulovnicemi. Hon vzbudil v celém okolí neobyčejnou sensaci. O komické okamžiky nebylo při honu nouze. Kanec se usadil ve strážce Jos. Novotného u čp. 7., odkud jej bylo třeba vyhnati. Místní střeci se zabezpečili před kancem na stromech, kam vylezli i se svými puškami a revolvery. Starosta Jar. Petrlák vylezl na třešni, Václav Vídeňský se dvěma revolvery na švestku a Fr. Křišťoufek na habr. Po několika chybných ranách byl kanec zastřelen velkostatkářem Bedřichem Kinským asi na vzdálenost 300 kroků. V úterý po posvícení byla uspořádána hostina, při které byl kanec sněden. Při hostině, které se účastnila řada významných hostí, hrála hudba, tančilo se a vzpomínalo se na komický hon, který byl na kance uspořádán. Střelci doplatili na hudbu a úpravu masa 560 Kč.

Dlužno podotknouti, že maso a jaternice byly velmi chutné, neboť kanec byl velmi tlustý, poněvadž se živil výhradně kukuřicí, jež byla v obci pěstována zásluhou kronikáře Františka Roušavého od r. 1934.

Rok 1938

Dne 25. ledna večer mezi 8.- 12. hod. byl viděn na severní obloze čarokrásný zjev - jasně viditelná polární záře nebývalé velikosti. Za starých pověřčivých dob byl takový zjev pokládán za zlé znamení, za příchod něčeho hrozného. Jak lehce by mohli pověřčiví lidé hledati spojitost mezi viditelným znamením a smutným rokem letošním.

Počasí bylo z jara velmi studené a vzrůst plodin byl všeobecně opožděný. Také krmiva byl nedostatek a proto dobytek byl následkem velké nabídky velmi laciný.

Politické napětí si vynutilo dne 21. května částečnou mobilisaci. Z obce byli toho dne povoláni dva záložníci. V okolí byla učiněna různá ochranná opatření jako záseky na silnicích, zatarasení mostů atd. Dne 22. května byli povoláni další záložníci. Dlužno říci, že všichni odjízďeli s nadšením a také občanstvo přijalo všechna opatření s klidem. Zatím co hranice byly hlídány naším vojskem až do konce června, lidé pilně pracovali na polích a vše šlo v normálních kolejích. Byly konány sbírky na jubilejní fond na obranu státu, na který bylo v obci vybráno 5 600 Kč., z toho Kampelička darovala 1 670 Kč.

Dne 16. června byla zakoupena motorová stříkačka za 34.000 Kč. Obec darovala 5.000 Kč. a osada Svídnice 5.000 Kč. Ostatní dodala Kampelička jako bezúročnou půjčku.

V měsíci červnu byly také konány obecní volby. - Pro volby obecního i osadních zastupitelstev stanovené na den 12. června byla podána jen jedna kandidátní listina a to Republikánské strany zemědělského a malorolnického lidu a tudíž volby - odpadly. Na ustavující schůzi dne 19. června byli zvoleni:

Starostou obce:	Jaroslav Petrlák čp.30.
Náměstek starosty:	Josef Hýbl čp.37.
I. radním:	Václav Jindrásek čp.39.
II. radním:	Frant. Mazura ze Suché Rybné čp.4.
Starostou osady Svídnice:	Jar. Petrlák čp.30.
Náměstkem starosty:	Jar. Bednář čp.16.
I. radním:	Václav Jindrásek čp.39.
II. radním:	Adolf Matějus čp.26.
Starostou osady Such. Rybné:	Stanislav Symon čp.10.
Náměstkem starosty:	Václav Šeda čp.12.
Radním:	Frant. Mazura čp.4.

Ke konci června se objevily v okolí první případy slintavky a kulhavky. Počasí bylo příznivé a tak se splnilo známé přísloví: "Studený máj v stodole ráj." Úroda byla velmi vydatná. Po mnoho let taková úroda nebyla, takže žně byly po této stránce radostné. Pro zajímavost uvádím, že výnos pšenice na 1 korci činil 12 - 15 hl zrna. Při žních byl všude patrný nedostatek pracovních sil.

Hůře bylo s pící. Přišly veliké deště a tak mnoho otav a jetelů shnilo na polích. Louky byly zaneseny nánosem, tráva skažená a ke všemu se právě v té době rozšířila v obci slinivka a kulhavka a napadla téměř všechny chlévy v obci. Nadělala nesmírných škod, neboť nebylo možno užívatí dobytka k tahu, zmenšila se strašně dojivost a několik kusů dobytka nemoci podlehlo.

Přišel krásný, slunný podzim, ale nad naší vlastí se stahovaly válečné mraky. Dne 14. září byla povolána řada záložníků k obsazení hranic. Ale i když potom se situace zhoršila, byla dne 22. září vyhlášena mobilisace do 40ti roků. Za krásného podzimního dne odjížděli vojáci s nadšením, nebylo nářku a pláče, ale všude byla patrna důvěra ve vlastní sílu. Také občané, kteří zůstali doma, udržovali příkladnou kázeň a dbali všech pokynů.

Polní práce však vážla nedostatkem pracovních sil, neboť mladí hospodáři narukovali. Také koně byli odvedeni, takže pro polní práce zůstali ve Svídnicí a Suché Rybné pouze 2 koně mimo několika hříbat.

Politická situace se přiosvěřila a válka hrozila každým okamžikem. Stáli jsme všichni neochvějně, odhodláni bránit drahou otčinu proti

komukoliv, položit své životy za drahou vlast, tak jako činili vždycky naši slavní předkové.

Nenadáli jsme se však, že budeme zrazeni a oklamáni našimi mocnými spojenci Francií, Ruskem a Anglií, která si zahrála na prostředníka. Nenadáli jsme se, že postoupíme třetinu území bez boje a že celá věc se odehraje u zeleného stolu.

Čtenáři kroniky mi prominou, že jen tak stručně se zmiňuji o době pro nás tak důležité, ale nutno uvážit, že dějiny nepatří do obecních pamětních knih.

A tak skončil jubilejní rok, na nějž jsme se všichni těšili a v němž jsme chtěli oslavit dvacetileté trvání našeho samostatného státu.

Nechť dějiny jednou posoudí to, co se stalo a proč se tak stalo. Já však chtěl bych říci, že srdce našeho lidu krvácela, neboť jsme ztratili tu nepřemožitelnou hráz – naše krásné, české hory.

12.6. 1947
Stanislav Dvořák,
okresní osvětový inspektor.